

Spreektekst 8 september 2023: Fractievoorzitter CDA Brabant Ronnie Buiks - Debat over het bestuursakkoord 2023-2027

Voorzitter,

Na weken onderhandelen en het door de partijen gekozen reces, ligt hier het nieuwe bestuursakkoord. Het is meer een coalitiekookboek geworden. Achterin staat een foto van de koks die het moeten gaan uitvoeren. Het is een beginnerskookboek geworden, vol recepten. Een soort all you can eat concept. Maar wanneer de gerechten af zijn, wat het kost en hoe de bereiding is, lezen we niet.

De prijs van het buskaartje stijgt met een inflatiecijfer, maar met welk inflatiecijfer? De motorrijtuigenbelasting stijgt de komende 4 jaar met 2,5% per jaar, maar dit is dan weer onafhankelijk van het inflatiecijfer.

Voor 145 provincie-medewerkers gaat het contract verlengd worden. 22 miljoen per jaar! Even snel gerekend is dit €151.724 per medewerker. Dit is hopelijk een tikfout. Graag duidelijkheid! Wat men moet doen en wanneer lezen we niet terug. Deze concreetheid missen we in dit akkoord. Er wordt veel verkend en onderzocht, maar wat gaat er nu precies gedaan worden?

De stallende deadline wordt voor een aantal sectoren 1,5 jaar uitgesteld. Concrete plannen ho maar! We zochten tevergeefs naar het participatietraject. De titel van het kookboek is dan ook zeker niet: Heel Brabant bakt. Het kookboek is incompleet en onaf, een potpourri van verschillende keukens. Bent u bereid om aanpassingen of toevoegingen te doen naar aanleiding van dit debat?

Verder wat verduidelijkende vragen:

1)U investeert wat betreft kleine kernen in levendigheid en vitaliteit. Dit betreft voorzieningen. Is hier ook ruimte voor woningbouw? Om welke aantallen gaat het?

2) 6 miljoen voor mobiliteit: waarvoor? Een goedkoper buskaartje? Extra buslijnen voor de kleine kernen? Nachtbussen of fietsverbindingen? We horen het graag.

3)Brabant zet zich in voor het oplossen van knelpunten die de spoordoorsnijdingen in onze provincie met zich meebrengen. Kan nu elke gemeente waar dit aan de orde is een verzoek voor ondertunneling indienen? Of gaat u de spoorlijn verleggen? Graag willen we weten hoeveel u bereid bent hierin te investeren.

4)Het opruimen van drugsdumpingen betaalt u uit rijksmiddelen. Maar als dit rijksoverheidsbeleid is dan hebben wij daar niets over te zeggen. Hoe gaat u dit doen?

5)Nieuwe werklocaties dienen zorgvuldig en vraaggericht ontwikkeld worden. Wat is zorgvuldig? Wanneer wel en wanneer niet?

6)Wanneer is XL-logistiek van toegevoegde waarde? Want dan mag dit alsnog gerealiseerd worden. Graag een toelichting.

7)Er kunnen volgens u alleen windmolens komen, als de buurt akkoord is. Tegelijkertijd zet u in op de energietransitie. Dit lijkt ons uitdagend. Hoe gaat u dat doen?

8)Wat wordt op pagina 31 bedoeld met extra mogelijkheden die stoppende agrariërs mogen toepassen?

9)Op blz 40 staat dat er minder gevaarlijke stoffen via het spoor vervoerd moeten worden. Hoeveel minder is minder?

10)Als agrariërs maatregelen hebben getroffen om stikstof te reduceren worden ze 20 jaar gevrijwaard. Over welke maatregelen hebben we het hier? Is dit minder dieren houden, een nieuwe stal? Of misschien een vloer? Wat valt hieronder? En als er maatregelen komen uit de rijksoverheid, waar staan we dan?

11)Pas-melders krijgen een lage prioriteit bij handhaving. Dat klinkt heel mooi, maar is dit nu wel of niet handhaven? Als er een juridische procedure aangespannen gaat wordt door een derde partij, dan gaat de rechter oordelen met alle gevolgen van dien. De pas-melders verdienen nu eindelijk zekerheid.

12)Er gaan pachtgronden uitgegeven worden, is dit meerjarige pacht? Dit is belangrijk als er geen kunstmest of bestrijdingsmiddelen gebruikt mogen worden, agrariërs moeten kunnen investeren in hun te bewerken grond.

13)Blijft voor de sectoren anders dan melkvee -en kalverhouderij de aanvraagdatum van 1 oktober 2023 bestaan? Hoe kunnen varkenshouders en geitenhouders aan hun verplichtingen van stalaanpassingen voldoen nu alle vergunningaanvragen on hold staan? En als de vergunning wel is aangevraagd maar niet verleend?

14)U heeft het over onorthodoxe maatregelen. Wat zijn dat?

Zo kunnen we wel even doorgaan. Wij we willen duidelijkheid voor de Brabanders. Zijn we het dan oneens met wat er staat aan eindgerechten? Veel kunnen wij begrijpen. Er staat voor iedereen wel iets tussen. Maar of het ook uitgevoerd gaat worden en of het betaald kan worden is in nevelen gehuld.

2^e termijn:

Waar zijn we het zeker niet mee eens. Vanwege de toegekende tijd zullen we ons beperken tot de belangrijkste afwijkingen.

1)Er staat niets opgenomen over de mogelijkheden die de plantaardige sectoren krijgen. We missen beleid teeltondersteunende voorzieningen en de glastuinbouw ontwikkelkansen

2)Er gaat grondwaterheffing ingevoerd worden voor agrariërs en kleine industrie en particulieren. Omtrent de grootgebruikers is in het akkoord opgenomen: "Op dat moment gaan ze pas kijken wat te doen met de grootverbruikers van grondwater". De coalitie zegt een eerlijk beleid te willen voeren. Dit is dus zeker niet eerlijk.

3)Vreemd dat er verschil wordt gemaakt tussen melkveehouders en de varkenshouders. Terwijl in het begin van het kookboek staat dat iedereen gelijk is. U bent het toch met ons eens dat de intensieve veehouderij de grootste reductie gerealiseerd heeft?

4) We zouden graag van Lokaal Brabant willen horen wat hun mening is omtrent de passage van de stallende deadline. Jullie hebben destijds de motie van het CDA ondersteund welke totaal anders van inhoud was. Nu tekenen jullie bij het kruisje aangaande uitstel voor 2 sectoren en maximaal 1,5 jaar.

5) Er is nu weer gekozen voor opschuiven van de datum. We zijn al een keer met 120 km per uur tegen een vangrail geknald. Nu gaan we weer het risico van de gevolgen van een juridische procedure bij de agrariër leggen. Het CDA wil graag dat er samen met de sector samen gezocht wordt naar oplossingen. De sector is daartoe bereid. Voor het CDA is het ook erg vreemd dat alleen de landbouwsector verder is uitgewerkt, terwijl de coalitie zegt dat iedereen gelijk is. Dan zouden de andere sectoren als industrie, mobiliteit en luchtvaart toch ook verder uitgewerkt moeten worden in dit akkoord? Waarom is die keuze niet gemaakt?

6) Daarnaast hebben wij in de pers gelezen dat er ook gereedschap in de tas zit waarbij het intrekken van vergunningen niet wordt uitgesloten. Hoe gaat deze coalitie dit financieel compenseren aan de agrariërs? Uit welke gelden gaat dit dan betaald worden? Wat is dan een verleende vergunning waard? Dit mag en kan zeker geen instrument zijn wat we willen inzetten.

7) Het CDA mist in dit akkoord de starterslening, essentieel voor de starter op de woningmarkt. Deze zou het CDA graag opgenomen zien.

8) Er wordt gesteld in het akkoord dat de woningbouw vooral gestimuleerd gaat worden in gebieden waar woningen in hoog tempo gerealiseerd kunnen worden. Dit gaat volgens het CDA betekenen dat er bepaalde gemeenten waarbij dat hoge tempo niet mogelijk is, achterop raken.

9) Het CDA mist in dit akkoord de senioren. Deze hele belangrijke doelgroep komt totaal niet terug. Nergens benoemd. Er zijn 120.000 Brabantse senioren die niet alleen zorg en aandacht vragen, maar die zich ook breed inzetten als vrijwilliger in sportclubs, zorgcoöperaties, cultuur en sociale activiteiten et. Smeerolie om de Brabantse samenleving draaiende te houden. Dit kan dan toch geen knetter sociaal akkoord genoemd worden?

10) Het woord starter komt zeggen en schrijven 1 keer terug in een boekwerk van 60 pagina's. Deze doelgroep heeft het grootste probleem op de woningmarkt in Brabant. En smeekt om oplossingen. Hier is totaal geen aandacht voor.

Voorzitter het CDA zou graag zien dat het kookboek voor beginners eerst geïmplementeerd gaat worden. Met de hiervoor genoemde opmerkingen en verduidelijkingen erin verwerkt. De koks zullen al snel het spoor bijster in de recepturen raken. Met desastreuze gevolgen voor de kwaliteit van de gerechten.

Uiteindelijk heeft het CDA tegen het bestuursakkoord gestemd. De stemverklaring die wij hiervoor hebben afgegeven is de volgende:

1) De stallende deadline welke is opgenomen in het bestuursakkoord is voor het CDA niet acceptabel. Dit zit hem in de data en het verschil wat gemaakt wordt tussen de verschillende sectoren. Dus tussen melkvee en kalverhouders enerzijds en geiten en intensieve veehouderij anderzijds.

2)Er is geen financiële onderbouwing van de plannen. Sterker nog de 22 miljoen voor 145 man personeel kon men niet verklaren.

3)Het plan van aanpak zat er niet bij.

Ronnie Buiks
Fractievoorzitter CDA Brabant